

DE REVIVAL VAN HET AMBACHT

Ambachten en handwerk zijn 'hot'. Steeds meer mensen verzetten zich tegen onze consumptiemaatschappij waarin snelheid en winst primeren op kwaliteit en duurzaamheid. Om de talrijke ambachtslui die ons land telt een duwtje in de rug te geven, lanceert de Unie van Zelfstandige Ondernemers (Unizo) 'Handmade in Belgium'. Met dit authenticiteitslabel blazen ze het duffe, stoffige imago van onze Belgische ambachten resoluut van tafel. Of hoe ambachten ook eigentijds kunnen zijn!

Tekst: Tim Torfs Fotografie: Sarah Van Hove (tenzij anders vermeld)

©Jonah Samyn

“De eerste ideeën voor Handmade in Belgium ontstonden in 2012”, legt de coördinator van het project Ilse Claes uit. “Steeds meer jonge mensen voelen zich aangesproken door traditionele technieken en het werken met hun handen. Het is een trend die komt overgewaaid uit de Verenigde Staten. De schaarste van de grondstoffen, de terugkeer naar een meer lokaal gerichte economie en de drang van veel mensen om bewuster te gaan leven, hebben er geleid tot het ontstaan van een nieuw soort economie. Vergelijk het met de populariteit van slow food. Ook daaruit blijkt de zoektocht naar de puurheid, de authenticiteit, de essentie van het product en zijn maakproces.”

KANTKLOSSEN EN BOKRIJK

Tegelijkertijd is het geen geheim dat onze Belgische ambachten kampen met een oubollig imago dat ze slechts moeilijk van zich krijgen afgeschud. “Veel mensen associëren ambachten met kantklossen of Bokrijk”, zegt Ilse. “Met Handmade in Belgium tonen we dat dit een verkeerd beeld is. Het label wordt toegekend aan bedrijven van maximum twintig werknemers waarin minstens vijftig procent van het productieproces in eigen atelier én met de hand gebeurt. Op die manier erkennen we eeuwenoude ambachten zoals smeden of glasblazen, maar ook jonge mensen die handwerk combineren met de nieuwste technologieën komen in aanmerking.”

OP ZOEK NAAR DE ZIEL

Sinds de lancering vorig jaar ontvingen zo'n driehonderd ambachtslieden het label Handmade in Belgium. “Een selecte, maar bijzonder diverse groep”, aldus Ilse. “Een traditionele molenbouwer die de geheimen van het molens bouwen nog met slechts vier of vijf collega's deelt ... Een wetsteenmaker die op zoek gaat naar de beste steen in de groeves van Henegouwen ... Een touwdraaier die zijn afzetmarkt vindt in de scheepsvaart ... Maar ook jonge gasten, die noeste stukken hout door hun handen laten gaan om er authentieke meubels of zelfs skateboards van te maken ... Eén ding hebben al onze ambachtslui echter gemeen: hun respect voor de materialen waar ze mee werken, hun zoektocht naar de ziel van hun product. Het is die eigenheid waar vandaag zoveel mensen naar op zoek zijn. Het is die passie die de nieuwe populariteit van het ambacht verklaart ...”

LEVE BELGIË!

Als er één ding is dat Handmade in Belgium wil aantonen, dan is het dat ons land trots mag zijn op zijn ambachten. “Wij bezitten bijzonder veel expertise, die jammer genoeg niet altijd wordt gezien. Ook in het buitenland staat ‘Belgisch’ voor kwaliteit. Net om die reden hebben we ons label een Engelstalige benaming gegeven. We willen onze ambachten internationaal op de kaart zetten en ze zo nieuw leven inblazen. Veel Belgische ambachtslui zijn bijzonder goed in hun vak, maar vergeten dat een belangrijk onderdeel van een succesvolle onderneming vandaag ligt in marketing en communicatie. Hoe zet ik mijn product in de markt, hoe geef ik er een eigentijdse toets aan? Dat vergeten ze vaak, ze zijn liever met hun handen bezig, in de beslotenheid van hun atelier. Met Handmade in Belgium willen we ze in dat aspect beter ondersteunen.”

Zes generaties vakmanschap

Atelier Schrauwen maakt al meer dan 120 jaar houten voordeuren. Met de 33-jarige Jef Schrauwen is het bedrijf aan zijn zesde generatie toe. “De ervaring die we in al die jaren hebben opgebouwd, is uniek. De passie die we in ons werk leggen ook. Het ‘Handmade In Belgium-label’ is een mooie erkenning waar we trots op zijn.”

Jef Schrauwen spreekt vol gedrevenheid over zijn vak. Hij is letterlijk groot geworden tussen de houtsnippers. Het ambacht werd hem ingegoten met de papelepel. “Handmade in Belgium is belangrijk om het ambachtelijke werk in België een nieuw imago te geven”, legt hij uit. “Wij zijn een modern bedrijf met jonge, enthousiaste mensen aan het roer. Maar we leunen wel op een uitgebreide ervaring en tonen respect voor het authentieke karakter van ons vak. Wij werken uiteraard ook met machines, maar het merendeel gebeurt nog steeds ambachtelijk. Dat is de enige manier om flexibel te kunnen zijn en voordeuren te maken die volledig zijn afgestemd op de woning waarvoor ze bedoeld zijn. Veel herenhuizen en hoeves vragen bijvoorbeeld een uitzonderlijke afmeting of een unieke combinatie met smeedwerk of glas-in-lood.” Volgens Jef Schrauwen groeit het respect voor ambachtelijk handwerk. Mensen willen zien dat een product met liefde is gemaakt en dat het een authentieke eigenheid heeft. Ze willen een verhaal. Dat verhaal is ook wat Handmade in Belgium wil vertellen.”

INFO

Atelier Schrauwen
Sint-Lenaartseweg 49a, 2990 Loenhout (BE)
+32(0)3 669 65 23
info@atelierschrauwen.be, atelierschrauwen.be

“Symbool voor authenticiteit en passie”

Nyche Lighting is een toonaangevende producent van landelijke binnen- én buitenverlichting. Eigenaar Yves Maelfeyt erkent het grote belang van Handmade in Belgium. “Dit label is essentieel om als bedrijf naar waarde te worden geschat. Het zet ons vakmanschap extra in de verf en maakt dat we ons kunnen onderscheiden van concurrenten.”

Sinds het begin van de jaren tweeduizend heeft Nyche Lighting een stevige reputatie opgebouwd in het hogere segment van landelijke verlichting. Het merk heeft geen eigen verkooppunten, maar werkt via een zorgvuldig geselecteerd netwerk van dealers. Eén van de succesfactoren is het ambachtelijke productieproces, waardoor de messing armaturen een doorleefde, natuurlijke look krijgen, net alsof ze jaren van weer en wind hebben doorstaan. Zo ontstaat een tijdloos en authentiek product. Het vakmanschap maakt ook maatwerk mogelijk. Yves Maelfeyt ziet Handmade in Belgium als een geschenk uit de hemel. “Ik ben ervan overtuigd dat het label helpt om de kwaliteit die er in België is, ook internationaal op de kaart te zetten.” De zaakvoerder benadrukt wel dat het van het grootste belang is de selectiecriteria streng te houden. “Enkel zo kan Handmade in Belgium echt uitgroeien tot een herkenbaar label dat respect afdwingt en symbool staat voor vakmanschap, authenticiteit en passie.”

INFO

Nyche Authentic Lighting (BE)
+ 32(0)3 685 57 00
info@nychelighting.com
nychelighting.com

‘Maakt’ u het ook zelf?

Volgens de overheid telt België niet minder dan 270.000 ondernemingen die actief zijn in de ambachtssector.

Niet iedereen voldoet echter aan de strenge criteria om zich het Handmade in Belgium-label toe te eigenen.

Daarom lanceert Unizo een grootschalige campagne om iedereen die ‘maakt’ in de kijker te zetten. Bedoeling is een heuse makersbeweging op gang te trekken.

“Er is bijzonder veel creativiteit aanwezig in België”, legt Ilse uit. “Voortsurfend op de Do-It-Yourself-hype beginnen steeds meer mensen zelf dingen te maken, professioneel, maar evengoed in hun vrije tijd. Wij willen het belang hiervan benadrukken. Zonder het kwaliteitsvlees van zijn beenhouwer zou Jeroen Meus misschien niet zijn uitgegroeid tot de bekende tv-kok die hij vandaag is. Zonder hun gitaarbouwer zou K’s Choice niet zo’n goede muziek hebben gemaakt. Zonder de man die zijn steunzolen maakt, zou Wesley Sonck veel minder goed kunnen voetballen. Dat is het verhaal dat we willen vertellen.”

MAKER DAYS

Het startschot van de Makerscampagne wordt gegeven met de website www.makers.be. Hierop kan iedereen – uzelf inclusief – die iets ‘maakt’ foto’s plaatsen van zijn of haar creaties. De komende maanden volgen er nog verschillende andere initiatieven. “Zo stimuleren we jongeren die van een ambacht hun beroep hebben gemaakt, om in scholen over hun passie te gaan spreken. Op die manier willen we de populariteit van technische en beroepsopleidingen verhogen.” Als klap op de vuurpijl volgen dan van 20 tot 22 maart 2015 de Maker Days, in samenwerking met Technopolis. Tijdens dit event ontdekt u in Mechelen aan de hand van workshops, lezingen, een wandelparcours en een consumentenbeurs alles over de Makers van vandaag en de combinatie tussen traditionele ambachten en nieuwe technologieën.

INFO

handmadeinbelgium.com • facebook.com/HIBelgium

DE MAKERS by unizo
WIJ GAAN HET MAKEN